

Hinder under morgonen

Målsättning

- Känna igen hur funktionsvarierades diskriminering kan te sig i vardagen.
- Förstå vad begreppet tillgänglighet betyder
- Förstå vilka faktorer som främjar tillgänglighet

Tid: 15–25 min

Gruppstorlek: Passar olika storleks grupper. Man kan arbeta självständigt, i per eller med hela gruppen.

Material: Olikfärgade post-it-lappar och pennor

Uppgiftens gång:

Gå först igenom vad man avser med begreppet tillgänglighet.

Fysisk tillgänglighet innebär att man kan röra sig enkelt i den fysiska världen. Den fysiska tillgängligheten påverkas till exempel av byggnaders trösklar, trappor, bredden på dörrar och om man kan komma in från utsidan längs en ramp.

Digital tillgänglighet innebär att olika människor kan komma åt webbplatser, sociala medier och andra digitala plattformar. Den digitala tillgängligheten kan ökas till exempel genom att lägga till undertexter i videor och så kallade alt-text eller alternativ text för bilder.

Be eleverna stänga ögonen och komma ihåg ögonblicket de vaknade i morse. Berätta, att du nu kommer läsa upp några frågor. Med slutna ögon ska varje elev tänka på sin egen morgon genom dessa frågor.

- Vad gjorde du när du först vaknade?
- Använde du din telefon på morgonen? Vad gjorde du med den: kollade du på sociala medier, läste du nyheterna, skrev du åt en vän, spelade du något?
- Hur tog du dig till skolan? Måste du gå ner eller upp för trappor? Korsade du många korsningar? Fanns det trafikljus vid korsningarna?

- Såg du någon som använde rullstol eller annat hjälpmedel? I såna fall, tror du att det gick utan ansträngning?

Be sedan eleverna öppna ögonen.

Skriv upp "fysisk tillgänglighet" i ena ändan av tavlan och "digital tillgänglighet" i den andra ändan

Be eleverna diskutera i par:

- I vilka situationer under morgonen förverkligades fysisk tillgänglighet inte?
  - o Skriv svaren på röda post it-lappar och fäst dem under "fysisk tillgänglighet"
- I vilka situationer under morgonen förverkligades digital tillgänglighet inte?
  - o Skriv svaren på gula post it-lappar och fäst dem under "digital tillgänglighet"
- Be eleverna fundera på vilka situationer som skulle ha inneburit utmaningar ifall man var:
  - o Rörelsebegränsad
  - o synskadad
  - o hörselskadad

Be sedan eleverna att fundera på vad man kunde göra annorlunda, för att dessa utmaningar inte skulle uppstå (i stadsmiljön, på sociala medier osv.)

- o Skriv svaren på blåa post it-lappar och fäst under det problemet som lösningen gäller.

Diskutera slutligen tillsammans. Läs högt de utmaningar som står på tavlan och sammanfatta samtidigt kort vad som menas med tillgänglighet. Diskutera:

- Återkom något hinder oftare än ett annat? Varför?
- Vilka lösningar hittade eleverna på de problem de tänkte sig?
- Hur kändes det att utföra uppgiften?

Det är bra att påpeka att tillgänglighet gynnar alla, inte bara funktionsvarierade. Vilka exempel kommer eleverna att tänka på? I vilka situationer har du själv gynnats av tillgänglighet?

- o t.ex. undertexter i videon låter dig titta på videon på offentliga platser utan hörlurar
- o Vem som helst kan skadas i en olycka. Tillgängliga ingångar är användbara om man till exempel stukar eller skadar foten och måste använda kryckor en tid.
- o Tillgänglighet gynnar också till exempel äldre och personer med barnvagnar

